

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว15101   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง เสียงสูง เสียงต่ำ
เกิดขึ้นได้อย่างไร (2)

ครูผู้สอน ครูกชกร ช้างทอง

เสียงสูง เสียงต่ำเกิดขึ้นได้อย่างไร (2)

คำถามของการทดลองที่สงสัยเกี่ยวกับสาเหตุ
ที่ทำให้ความถี่ของเสียงที่ได้ยินแตกต่างกันคืออะไร

นักเรียนออกแบบการทดลองเพื่อหาคำตอบ

อย่างไร

กิจกรรม

เสียงสูง เสียงต่ำเกิดขึ้นได้อย่างไร

จุดประสงค์

อธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ
อย่างมีเหตุผล

วัสดุ อุปกรณ์

1. ไม้บรรทัดพลาสติกแบบอ่อน
2. ขวดแก้ว
3. ไม้เคาะ
4. น้ำ
5. เครื่องมือวัดความถี่เสียง เช่น แอปพลิเคชันวัดความถี่เสียง

กิจกรรม เสียงสูง เสียงต่ำเกิดขึ้นได้อย่างไร

กิจกรรมที่ 2 เสียงสูง เสียงต่ำเกิดขึ้นได้อย่างไร

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

1. ออกแบบการทดลองและการบันทึกข้อมูลเพื่ออธิบายสาเหตุที่ทำให้ความถี่ของเสียงที่ได้ยินแตกต่างกัน
2. อธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ อย่างมีเหตุผล

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ไม้บรรทัดพลาสติกแบบอ่อน
2. ขวดแก้ว
3. ไม้เคาะ
4. น้ำ
5. เครื่องมือวัดความถี่เสียง เช่น แอปพลิเคชันวัดความถี่เสียง

วิธีทำ

1. แต่ละกลุ่มวางไม้บรรทัดไว้บนโต๊ะให้ปลายด้านหนึ่งยาวพ้นขอบโต๊ะ ใช้มือกดไม้บรรทัดส่วนที่อยู่บนโต๊ะให้แน่น ดังรูป ก. จากนั้นกดปลายด้านที่พ้นขอบโต๊ะ ดังรูป ข. แล้วปล่อยสังเกตและอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นกับไม้บรรทัด

รูป ก.

รูป ข.

2. กดปลายไม้บรรทัดแล้วปล่อยซ้ำอีกครั้ง พร้อมกับใช้เครื่องมือในการวัดความถี่เสียง แล้วร่วมกันอภิปรายความถี่ในการสั่นของไม้บรรทัด
3. สังเกตเสียง 3 เสียง ที่เกิดจากการเคาะขวดแก้วที่อยู่ในกล่อง พร้อมกับใช้เครื่องมือในการวัดความถี่เสียง อภิปรายความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินและความถี่เสียงที่วัดได้
4. ตั้งคำถามที่สงสัยเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ความถี่ของเสียงที่ได้ยินแตกต่างกัน บันทึกผล
5. ตั้งสมมติฐาน ระบุตัวแปร และออกแบบการทดลองเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้อุปกรณ์ที่กำหนดให้ รวมทั้งออกแบบการบันทึกผลการทดลอง บันทึกผล
6. ทำการทดลองตามวิธีการที่ออกแบบไว้ บันทึกผล
7. สรุปผลการทดลอง บันทึกผล จากนั้นนำเสนอวิธีการ ผลการทดลอง และอภิปรายสาเหตุที่ทำให้ความถี่ของเสียงที่ได้ยินแตกต่างกัน
8. ร่วมกันอธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ

หน้าที่ 81-82

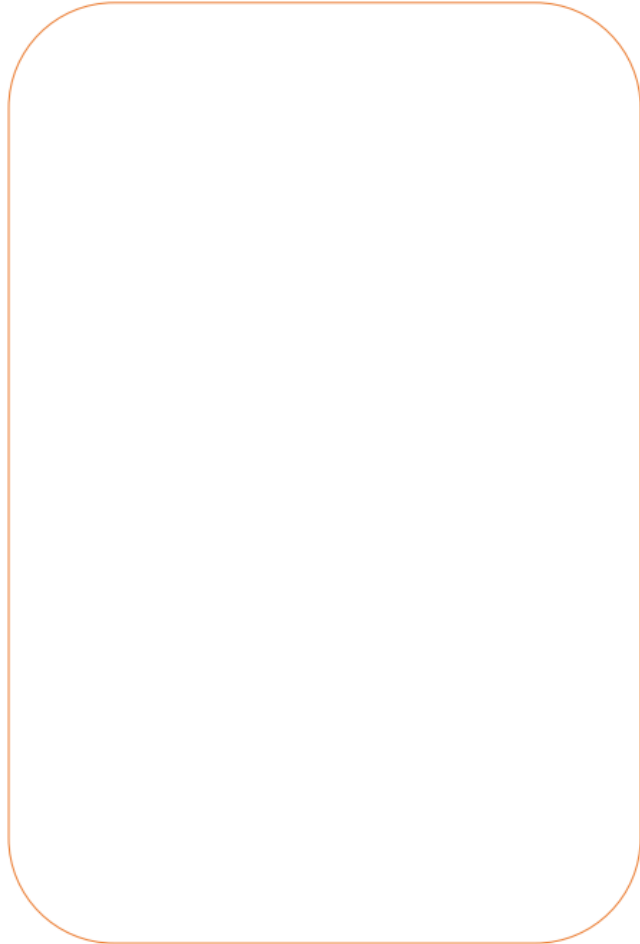
6. ทำการทดลองตามวิธีการที่ออกแบบไว้ บันทึกผล

7. สรุปผลการทดลอง บันทึกผล จากขั้นตอนนำเสนอวิธีการ
ผลการทดลอง และอภิปรายสาเหตุที่ทำให้ความถี่ของเสียง
ที่ได้ยินแตกต่างกัน

ใบงาน เรื่อง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ

3. การออกแบบและการบันทึกผลการทดลอง

4. การสรุปผลการทดลอง

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. ความถี่เสียงที่แตกต่างกัน มีผลต่อเสียงที่ได้ยินอย่างไร

---

2. เสียงสูง เสียงต่ำที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอะไร

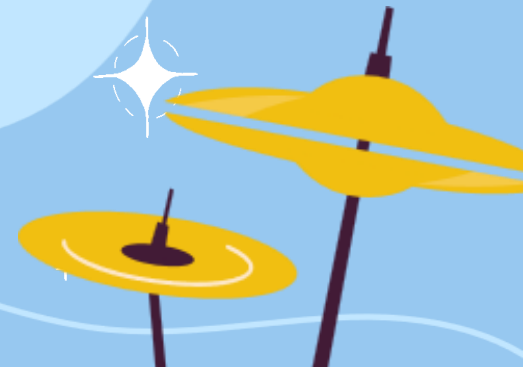

หน้าที่ 85-86

ทำการทดลองตามที่ออกแบบไว้

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

- นักเรียนทำการทดลองตามวิธีการที่
ออกแบบไว้ และสรุปผลการทดลอง
บันทึกผล

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง การทำกิจกรรม

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียน
หรือตอบข้อสงสัยเมื่อนักเรียนซักถาม

นำเสนอผลการทดลอง

อภิป്രายและอริบายสาเหตุที่ทำให้ความถี่ของเสียง
ที่ได้ยินแตกต่างกัน

1. จากการศึกษาทดลอง แหล่งกำเนิดเสียงคืออะไร

ขวดแก้วที่ใส่น้ำ

2. นักเรียนใช้ขวดแก้วกี่ใบในการทดลองและแต่ละใบ มีความแตกต่างกันอย่างไร

นักเรียนตอบตามการออกแบบของตนเอง

เช่น ใช้ 3 ใบ ซึ่งปริมาณน้ำในขวดแก้วทั้ง 3 ใบ

ไม่เท่ากัน โดยเรียงลำดับปริมาณน้ำในขวดใบที่ 1 2

และ 3 จากมากไปน้อย ตามลำดับ

3. มวลของขวดแก้วแต่ละใบเท่ากันหรือไม่ อย่างไร

มวลของขวดแก้วแต่ละใบไม่เท่ากัน
โดยขวดที่มีปริมาณน้ำมากจะมีมวลมาก
ขวดที่มีปริมาณน้ำน้อยจะมีมวลน้อย

4. เมื่อเคาะขวดแก้วที่มีปริมาณน้ำหรือมวลที่แตกต่างกัน เสียงที่ได้ยินเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

เสียงแตกต่างกัน โดยขวดที่มีปริมาณน้ำมากหรือมวลมาก
จะได้ยินเสียงทุ้มที่สุด ขวดที่มีปริมาณน้ำน้อยกว่าหรือ
มวลน้อยกว่าจะได้ยินเสียงแหลมขึ้น และขวดที่มีปริมาณน้ำ
น้อยที่สุดหรือมวลน้อยที่สุดจะได้ยินเสียงแหลมที่สุด

5. เมื่อเคาะขวดแก้วที่มีปริมาณน้ำหรือมวลที่แตกต่างกัน ความถี่ของเสียงที่วัดได้เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

แตกต่างกัน โดยขวดที่มีปริมาณน้ำมากหรือมวลมาก
มีค่าความถี่เสียงน้อย ขวดที่มีปริมาณน้ำน้อยกว่าหรือ
มวลน้อยกว่ามีค่าความถี่เสียงมากขึ้น และขวดที่มีปริมาณ
น้ำน้อยที่สุดหรือมวลน้อยที่สุดมีค่าความถี่เสียงมากที่สุด

6. ผลการทดลองของนักเรียนเป็นไป
ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

8. ร่วมกันอธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ

1. เสียงสูง เสียงต่ำมีลักษณะเป็นอย่างไร

เสียงสูงจะเป็นเสียงแหลม
เสียงต่ำจะเป็นเสียงทุ้ม

2. นักเรียนคิดว่าเสียงสูง เสียงต่ำที่ได้ยินเกิดได้อย่างไร และมีความสัมพันธ์กับอะไร อย่างไร

เสียงสูง เสียงต่ำเกิดจากความถี่ของเสียงที่แตกต่างกัน โดยเสียงที่มีความถี่เสียงมาก จะเป็นเสียงสูง ส่วนเสียงที่มีความถี่เสียงน้อย จะเป็นเสียงต่ำ และความถี่เสียงสัมพันธ์กับมวลของวัตถุที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง โดยถ้าแหล่งกำเนิดเสียงมีมวลมากจะมีความถี่เสียงน้อย ทำให้เกิดหรือได้ยินเสียงต่ำ และถ้าแหล่งกำเนิดเสียงมีมวลน้อยจะมีความถี่เสียงมาก ทำให้เกิดหรือได้ยินเสียงสูง

ยกตัวอย่างแหล่งกำเนิดเสียง
ในชีวิตประจำวันที่ทำให้เสียงสูง เสียงต่ำ

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจ จะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	พอใช้	ปรับปรุง	
1. ตั้งสมมติฐานของการทดลองจาก คำถามที่สงสัย				☐
2. ระบุตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง				☐
3. ออกแบบการทดลองที่นำไปสู่การตอบ คำถามที่สงสัย				☐
4. ออกแบบการบันทึกผลการทดลองที่ สอดคล้องกับการทดลองที่ออกแบบไว้				☐
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ				☐
6. อธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ อย่างมีเหตุผล				☐

ให้นักเรียนทำ
แบบประเมินตนเอง

หน้าที่ 88

สรุปกิจกรรม

การเกิดเสียงสูง เสียงต่ำขึ้นอยู่กับความถี่เสียงของแหล่งกำเนิดเสียง ซึ่งความถี่เสียงสัมพันธ์กับมวลของวัตถุที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง โดยแหล่งกำเนิดเสียงที่มีมวลมาก จะมีความถี่เสียงน้อย เสียงที่เกิดขึ้นหรือได้ยินจะเป็นเสียงต่ำ ส่วนแหล่งกำเนิดเสียงที่มีมวลน้อย จะมีความถี่เสียงมาก เสียงที่เกิดขึ้นหรือได้ยินจะเป็นเสียงสูง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เสียงดัง เสียงค่อย เกิดขึ้นได้อย่างไร

(1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบงาน เรื่อง การเกิดเสียงดัง เสียงค่อย
2. เครื่องมือวัดระดับเสียง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

